

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

HUVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG

FRU CECILIA MONTGOMERY-CEDERHJELM I SIN SALONG I STOCKHOLM.

CECILIA MONTGOMERY-CEDERHJELM FÖDD NORDENFELDT.

FÖR MÅNGA af Iduns läsare torde Cecilia Montgomery-Cederhjelm's namn vara okänt, men i en talrik krets af barn och barnbarn, fränder och vänner är det namnet vördadt och älskadt, och den 13 augusti 1904 firas en betydelsefull högtidsdag, ty den dagen ha 80 år förflutit, sedan den lilla Cecilia, på Björneborgs bruk i Värmland, första gången skådade dagens ljus.

Såsom lyckliga föräldrars förstfödda barn mottogs hon med jublande fröjd, och det hem, hvaruti hon uppväxte, blef en bördig jordmån för de i många afseenden rika anlag, naturen skänkt henne.

Hennes fader, kammarherre Olof Nordenfeldt, var en varmhjärtad idealist, fint bildad, humoristisk och spirituel. Såsom ung diplomat hade han i utlandet haft tillfälle att utveckla sitt konstsinne och hans ekonomiska ställning var sådan, att han ej blott blef konst-kännare, utan äfven i sitt hem kunde om-

gifva sig med konstskatter, främst bland dessa en värderik tafvelsamling.

Hans maka var den på sin tid för skönhet och rik begåfning mycket omtalade Sophie Wærn, af entusiastiska beundrare kallad "Nordstjärnan." Hennes fina, älskvärda personlighet, stora förmåga såsom ordnande husmoder och behaglig värdinna voro också i hög grad ägnade att öfver det Nordenfeldtska hemmet utbreda en charme och trefnad, som utöfvade en stark dragningskraft för fränder och vänner. Så t. ex. brukade den store E. G. Geijer med familj slå sig ned på Björneborg under månadslånga sommarbesök och den snillrike och musikaliske porträttmålaren Uno Troili var där snart sagdt som barn i huset. Bland andra vänner till familjen Nordenfeldt märktes den framstående porträttmålaren Olof Södermark samt författarne C. G. von Brinckman och Carl Aug. Adlersparre.

Med denna flyktiga konturteckning af Cecilia Nordenfeldts föräldrar och hem har afsikten varit att söka väcka en aning om den af lycka och intelligens mättade luft, i hvilken den unga flickan växte upp, och som blef af

den största betydelse för hennes utveckling och hela skaplynne. Hon njöt af solskenet omkring sig och blef själf en glad solstråle.

Utan att vara en bländande skönhet, var Cecilia Nordenfeldt i ungdomens dagar en högst intagande företeelse. Det milda, själfulla uttrycket, den smidiga gestalten, det mjuka behaget i hennes rörelser, de blonda lockarna, den sprittande lifligheten och träffsäkra kvickheten förlänade henne en tjusningsförmåga, som blef farlig för många ungersven. En släkting, som i sin ungdom vistats vid Napoleon I:s hof påstod, att den unga intelligentia värmländskan påminde om den tjusande m:me Récamier, det första kejsardömet's firade gunstling.

Bland de många, som förgäfvades suckade för Cecilia Nordenfeldt, var också en af samtidens mest frejdade statsmän, som i sin ungdom gästade Björneborg och i sin förstlingsroman "Hjärtklappningen på Dalvik" i novellistisk förklädnad framställde det intryck, detta besök gjorde på honom.

Den lycklige, som vann det af många eftersträfvade priset, blef den dåvarande unge fideikommissarien till Segersjö, löjtnanten vid Lifgardet till häst, sedermera brukspatronen Robert Montgomery-Cederhielm, känd som framstående landthushållare och politiker.

Då Cecilia Nordenfeldt år 1844 såsom nygift lämnade Björneborg, hade redan hösten

CECILIA NORDENFELDT SOM FLICKA.
EFTER PORTRÄTT AF OLOF SÖDERMARK.

förut en sorgens skugga bredt sig öfver det förut så glada och lyckliga hemmet genom den älskade familjefaderns död. För ingen torde detta dödsfall känts mera gripande än för dottern Cecilia. Ej ens den varmaste kärlekslycka och de gladaste förhoppningar förmådde förjaga saknadens smärta hos den unga bruden. En kvinnlig anförvandt, som var närvarande vid det i anledning af sorgen i stillhet firade bröllopet brukade berätta, att de blandade känslorna af lycka och vemod spreda liksom ett öfverjordiskt skimmer öfver brudens själfulla ansikte. "Ja, det är visst och sant", tillade hon bekräftande, "aldrig har ett lefvande människobarn i högre grad liknat en förklarad ande, än Cecilia gjorde som brud!"

Helt nya kraf ställdes på Cecilia Montgomery-Cederhielm, då hon intog sin plats såsom maka, husmoder och härskarinna på det stora Närikesgodset. Under årens lopp kom till dessa plikter en uppväxande talrik barnskara, som lade beslag på hennes moderliga vård. Med allvar och omsorg fullgjorde hon sina plikter som uppfostrarinna, som mor och husmor i detta hem, som hon genom sitt älskvärda behag, sitt glada lynne och sin lifliga intelligens förstod att göra mera än de flesta hem ljusst och gladt.

Men ej nog härmed. Mannens verksamhet vid riksdagen och deltagande i andra allmänna värf gjorde, att hon nödgades vistas långa tider i hufvudstaden, där det blef hennes uppgift att ordna och leda ett mer än vanligt gästfritt Stockholms hem samt taga del i den högre societetens umgänge och förströelser.

Öfver allt förstod hon göra sig gällande genom sitt älskvärda sätt och sin lifliga underhållande konversation. I sitt hem var hon den mest utsökta värdinna och särskildt de parlamentariska middagar, då hon samlade kring sig samtidens mest framstående politiska personligheter, voro mycket eftersökta och torde sent förgätas af dem, som hade lyckan däri deltaga.

Sedan mannens död på allvar bosatt i Stockholm, har fru Montgomery-Cederhielm ännu på sin höga ålderdom bevarat de gamla goda traditionerna och älskar ännu att i glada lag samla omkring sig icke blott barn och barnbarn, som hos henne hafva sitt andra hem, utan äfven många andra fränder samt gamla och unga vänner.

Har än Cecilia Montgomery-Cederhielm hört till de lyckligt lottade här i världen, så kan man dock vara öfvertygad om, att hon burit sin dryga del af dagens tunga och hetta. — Ej heller för stora sorger har hon varit skönad. Så förlorade hon genom en olyckshändelse sin äldste, mer än vanligt begåfvade son, i det han under en resa i Italien, vid ett besök på Capri, störtade ned för Tiberis klippa. År 1888 dog hennes make, som hon under en lång och smärtsam sjukdom vårdad med den mest själfupoffrande ömhet. Därförinnan hade hon förlorat ytterligare tvänne högt älskade, rikt begåfvade söner.

Ett verksamt skönhetsmedel är det nya toilettpreparatet »Azymolvinaigre» genom dess inverkan på hudåkommor, ekzem, reformar, finnar, hudrodnader, pormaskar, skäggschamp m. m. Mot hufvudvärk och däsighet är »Azymolvinaigre» ytterst uppfriskande och behagligt. I tvättvattnet och vid bad är »Azymolvinaigre» för muskel- och nervsystemet samt för huden utomordentligt välgörande. Tillverkas under läkarekontroll vid F. Pauli's fabrik, Stockholm.

Halsfluss och katarrala åkommor eller blemmor o. d. i mun och svalg behandlas enligt framstående läkares intyg bäst genom gurgling med F. PAULI'S AZYMOL.

Men om lifvet fordrat mycket af Cecilia Montgomery, så visade det sig också, att hon hade mycket att gifva af själsstyrka, spänstighet, förstånd och framför allt hjärtegodhet. Och allt mer och mer tyckes godheten, i förening med en sann och uppriktig anspråklöshet, blifva det förhärskande draget hos denna rikt begåfvade kvinna, som nu stilla bidar dagens slut i glad förvissning om, att när nattens timmar äro förlidna, skall en härlig morgon gry.

J. C. VON HOFSTEN.

I DALBY VIK.

UT JAG glider i min ökstock genom vassen, som likt skyddsvakt, likt en trogen hop evnucker vaktar fagert näckrosharem, att ej Västan, Nordan, Östan in till Sunnans tärnor tränga. Se, likt tusentals paletter ligga här de stora bladen — se, så mången smånätt färgkopp i en Nuphar, en Nymphaea — och bredvid i Equisetum har du penstar, om dig lyster. Hit och dit emellan bladen kila småkryp öfver ytan. Där en gädda slår i säfven; här en mört blåst upp en bubbla, som en stund i solen skimrar, sedan i en ring försvinner — likt så mången kärlekslycka, som med vigselringen brister. Svalan susar fram som pilen, skatan skrattar, anden knarpar, jägarn vadar ut i vassen. Pang, nu flög det säkra lodet: anden dök att dö på djupet.

Nu jag tränger mig igenom ut till spegelblanka fältet, just när aftonklockans tonväg far med maning öfver nejden. Mörk och spetsig ståndar stapeln lik en munk i kapuschongen; och bredvid på gröna kullen glänser Dalby hvita tempel som en flock af himlaväsen i de sida hvita kläder.

Men hvad är det? Hör en susning, genomträngande och mäktig, vassens blad så ängsligt skälftva, lugna ytan krusas, mörknar, luften kyler, gällt det hviner, horisonten hastigt svartnar — mörka molnet hitåt hastar, seglar fram som hotfull farkost. Ha, nu skall ett skott från fören: blixten ned i säfven störtar, liksom jägaren den sökte, hämnande den skjutna anden. Stormen hinner nu min ökstock, men min ökstock hinner bryggan, och bakom mig svallar Ekoln, wild i sina hvita vågor.

Harald Jacobson.

KÄRLEK.

DET VAR ett af alla människor i staden känt och erkänt faktum, att grosshandlar Alm afgudade sin unga hustru. Man hade aldrig sett maken till hans besinningslösa kärlek. Och alla stadens damer förklarade med en mun, att han var den mest exemplariska äkta man, som kunde tänkas.

Han, som förr — innan han gifte sig — varit den angenämaste sällskapsmänniska, ett societetslejon, som varit den gladaste och uppsluppaste på klubben och den uthålligaste i ett festligt lag — han hade nu lagt bort allt uteliv. Måste han någon gång vara med på en herrmiddag, så kunde man vara viss på, att han var den förste, som bröt laget; aldrig hände, att han satt kvar fram på småtimmarna. "Mycket naturligt", tyckte förresten de öfriga herrarna, när han hade en så rasande söt fru, som satt hemma och väntade på honom!

Att fru Alm var vacker, måste alla medgifva, fastän det egentligen var stadens herrar, som yttrade sig så beundrande om henne, Damerna kunde ej förneka hennes skönhet, men funno henne dock långt ifrån fullkomlig. Fru Lovings tyckte, att det ej skulle skadat hennes utseende, om hon varit lite rödblommigare, i stället för att som nu ha en matthvit hy, och fru Strömkvist rådde henne att dricka spenvarm mjölk och äta hafregrynsgröt om morgnarna, för att få bättre hull. Hon hade ju en midja, så smal, att man kunnat knäppa fru Strömkvists ametistcollier om den, om man velat. Men se, herrarne ha nu en så märkvärdig smak, och så ha ju vissa damer så kalladt herrtycke!

Funno fruarna således fru Alm långt ifrån idealisk, så hade däremot grosshandlarn att glädja sig åt damernas, åtminstone fruarnas odelade beundran. Så hängifven sin hustru han var, så förälskad! Så uppoffrande och omtänksam! Fru Edin visste alldeles säkert, att fru Alm aldrig fick träda med sin fot i köket, aldrig fick befatta sig med minsta hushållsbestyr. Ja, när man ej hade annat att göra än att kläda sig och hålla sin man sällskap, då var det ingen konst att ha händer som vit sammet och alltid gå klädd som en prinsessa. Alla hade det, gudnäs, ej så bra! — — —

Grosshandlar Lennart Alm gick af och an i biblioteket. Fram och tillbaka gick han, rastlöst, outröttligt. Hans vackra, godmodiga ansikte, som eljes brukade ha den friskaste färg, var nu dödsblekt — kallsvetten pärlade på hans panna, han såg alldeles förstörd ut. Gång på gång gick han mot dörren, men efter att hafva fingrat på dörrhandtaget återtog han sin rastlösa promenad.

Grosshandlar Alm ej allenast såg förtviflad ut, han var det äfven. Hans hustru var sjuk och doktorn hade förvisat honom ur sjukrummet, emedan han ej förhöll sig tillräckligt lugn. Lugn — kunde man väl vara lugn, då lifvets lycka höll på att slippa en ur händerna, då döden kämpade med lifvet om det käraste man ägde, det, som utgjorde hela ens sällhet. Lugn — ja, därom kunde den tala, som ej själf älskade. — Folk hade en gång pratat om, att doktor Harring varit förälskad i Fanny, fastän han aldrig haft mod att fria. Jo, det vore just troligt, att doktorn älskat henne, han som nu därinne i sjukrummet kall som ett isblock lämnade hjälp och gaf befallningar med en röst, hvari ingen skälfning märktes.

Nej, han stod ej ut längre, han måste in och höra, se hur allt nu var! Doktorn må säga hvad han vill! Men med handen på läset hejdade han sig ånyo. Han kan inte gå dit in, han står ej ut med att se sin stackars älskling lida, höra hennes jämmer.

Det är gräsligt, gräsligt! Och åter vandrar han fram och tillbaka, med dödsblekt ansikte

och ångestsveit i pannan. Doktor Haring lofvade ju att låta honom veta, så snart det var öfver. Kommer han då icke snart? Åh, hvilken pina i denna väntan.

Ändtligen! Han hör steg närma sig hans dörr, han öppnar den för doktorn, som hastigt kommer emot honom.

“En gosse”, säger doktorn. Äfven han är blek, men hans ansikte är lugnt och hans blick fast.

“Vänta”, säger han därpå till grosshandlaren, som vill skynda förbi honom, “vänta!” Och han lägger sin hand på hans arm och håller honom kvar — det skarpa vecket mellan hans ögonbryn fördjupas, och hans stämma blir hård och liksom koncentrerad: “Jag hoppas och tror, att din hustru snart skall blifva frisk igen, men hon kan aldrig gå igenom detta en gång till, det vet jag. Kom ihåg det!”

Han träder åt sidan för att låta mannen passera, går därpå fram till fönstret och står där ett par sekunder med hårdt knutna händer och mörkt blie-kande ögon — därpå skyndar han efter grosshandlaren och kommer just lagom för att hindra denne från att i sitt glädjerus vända upp och ned på hela sjukrummet. —

“Var det någon, som tänkte på, att det i går var på dagen två år och en månad se'n grosshandlar Alms bröllop?” — fru Leving såg sig frågande omkring, då hon dagen efter unga

fru Alms begrafning tillsammans med stadens öfriga fruar satt vid fru Österlunds kaffebord. Denna hade stort kafferep; man hade ju så mycket, ack, så mycket att tala om den sorgliga gårdagen. Ja, tänk, den stackars grosshandlaren med sina två små gossar, den äldste blott ett par månader öfver året och den yngste — — — ack, hjärtat kunde riktigt brista af deltagande och rörelse, då man tänkte på, hur pastor Lindman döpte det lilla barnet vid dess mors kista. Nej, aldrig hade man varit med om något så gripande!

Och en så gripande sorg som grosshandlarns, det hade man heller aldrig sett; han var försvifad. Han hade ju kastat sig öfver liket och fattat om det så hårdt, att man med halft våld måste aflägsna honom därifrån, då locket skulle påskruvas kistan.

Mätte blott hans förstånd stå bi — så våldsam som hans sorg visade sig, kunde man frukta det värsta. Men det var ju ej underligt, att han sörjde, hans sorg var sådan hans kärlek varit, och den hade varit omätlig — det visste hela staden.

A. — R.

Från och med den 1 maj

äro

IDUNS REDAKTIONS- OCH EXPEDITIONSLOKALER

flyttade till

Drottninggatan 51, 1 tr. upp,

hvilket vi härmed ha velat meddela alla våra prenumranter, korrespondenter, besökare och kunder.

KRONPRINSESSAN VICTORIAS VÅRDANSTALT FÖR SKROFULÖSA BARN.

FÖR TRE ÅR SEDAN meddelade Idun en vy från Engelholms hamn, utvisande den villa, som där var förhyrd för d:r Ernst Lindahls skrofulösa patienter under sommarmånaderna. Sedan dess har, som bekant, detta företag under den skicklige och energiske läkarens — d:r Ernst Lindahl — ledning och under vår kronprinsessas höga beskydd så glädjande utvecklats sig att “Kronprinsessan Victorias Kustsanatorium för skrofulösa barn” — som det numera kallas — den dag i dag är har sina egna hus på egen grund, en vacker skog vid en bred, jämn och stenfri sandstrand

PARTI AF SKOGEN VID KRONPRINSESSAN VICTORIAS KUSTSANATORIUM.

vid Skelderviken i nordvästra Skåne. Detta är resultatet af den stora basaren i Malmö i november 1901 under kronprinsessans beskydd. Många af Iduns läsare och läsarinor bidrogo då till det goda resultatet, och det torde därför helt säkert intressera dem att nu genom ett par för sommaren nya bilder från sanatoriet få ett begrepp om, huru de insamlade medlen blifvit använda.

Första villkoret för, att en anstalt sådan som denna skall blifva till allmän och bestående nytta, är att den fungerar utan afbrott året om. Först då kunna svårt angripna patienter få stanna sin behöfliga tid ut, och först då gifves tillfälle för dem att vinna inträde, när helst deras sjukdomstillstånd mest fordrar. I Sverige har förut icke funnits något permanent kustsanatorium. Man måste resa utrikes för att finna förebilder, men redan i Norge och Danmark får man se väl inrättade kustsanatorier, som varit i verksamhet många år. I kronprinsessans sanatorium vid Skelderviken har nu emellertid äfven vårt land fått en anstalt för skrofulösa, som hålles

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i vitt, svart och kulört, sista nyheter i ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Sändes tull- & portofritt direkt till privata.

Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

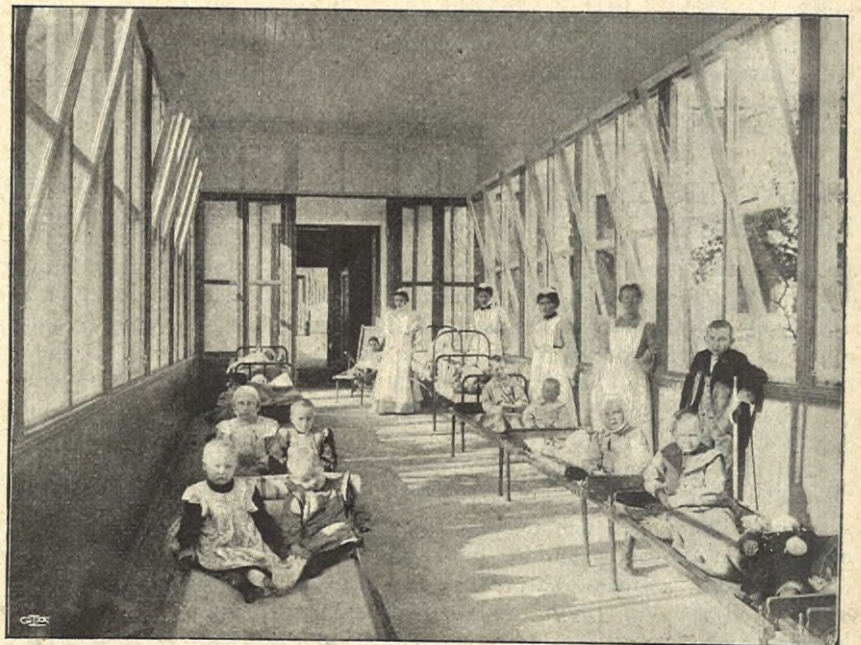
öppen både vinter och sommar.

Hvad är skrofler egentligen, frågar många. Att gifva ett bestämdt och uttömmande svar är icke möjligt. Skrofler är ursprungligen benämningen på en viss sjukdomsbild, men man har sedan därmed betecknat flere olika symptom. Man kan inskränka sig till att säga, att skrofulösa barn oftast, ja, kanske alltid äro tuberkulösa, d. v. s. smittade af tuberkelbaciller, eller, om de icke alltid äro det, så äro de säkert mycket disponerade, mycket mottagliga för tuberkelsmitta.

Vid hafskusten är sjö vinden förhärskande och landvinden relativt sällsynt om dagen. Det

är lätt att tänka sig, att den vind, som kommer från hafvet, bör vara ren, enär den under sin passage öfver vattnet icke kan blifva utsatt för förorening i nämnvärd grad. Genom vetenskapliga undersökningar har man också funnit, att hafsluften på ett visst afstånd från land är så godt som alldeles bakteriefri.

Från vågornas skum upptager vinden fint fördelade vattenpartiklar och med dem också hafsvattnets förnämsta salt, koksalt. Det är närvaron af detta salt man tillskrifver en stor andel i hafsklimatets inflytande på organismen.

KRONPRINSESSAN VICTORIAS KUSTSANATORIUM. INTERIÖR FRÅN LIGGHALLARNE.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

Lanolin-Sana-Tvål.

Garanterad ren, neutral, mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!

25 öre st.

Grumme & Son
Stockholm.

Genom lungorna kommer det in i blodet och verkar upplifvande på ämnesomsättningen. Till ökad ämnesomsättning medverkar naturligtvis också själfva vinden, d. v. s. den lifliga ventilationen vid kusten. Samma verkan hafva baden — baden i luft, vatten och solljus.

Dessa samverkande faktorer förklara den stegrade aptiten och den förbättrade matsmältningen, som snart medför ökning af kroppsvikten.

Bäst lämpa sig kustsanatorierna för behandling af ben- och ledgångstuberkeulos, ansvallda lymfkörtlar, skrofulösa ögonsjukdomar och hudutslag. Barn, som lida af den s. k. engelska sjukvan, böra också dit, ty där få de säkrast bot.

Naturen gör mycket genom hafsluften och baden, men konsten betyder också mycket för uppnåendet af goda resultat. Det är icke nog att skicka skrofulösa barn till kusten — så framt icke symptomen äro af allra lindrigaste slag — man bör äfven se till, att de komma i händerna på läkare, som äro särskildt kvalificerade för behandling af sådana patienter.

En rundlig tid bör man emellertid alltid beräkna för att få skrofler, resp. tuberkulos, botade. De lindriga fallen kunna visserligen hafva god nytta af 2 å 3 månaders kur, men symptomen upplamma sedan lätt igen. Svårare fall behöfva $\frac{1}{2}$ år, 1 år, 2 år och ännu längre tid.

Det framgår här af otvetydigt, att kustsanatorierna böra vara öppna året om. På lämpligt belägna och väl inrättade sådana är vinterkuren lika välgörande som sommarmkuren. Isynnerhet för fattiga barn är det eftersträfvansvärdt att få vård på kustsanatorium under vintern, ty under denna årstid äro deras hem mest osunda och där utvecklas då tuberkulosen mest. Vinterkurens välgörande inflytande har också tydligt visat sig i ligghallen på Skelderviks-sanatoriet, i hvilken barnen tillbringa en stor del af dagen, vare sig de äro uppe eller måste ligga, oberoende af väderlekens växlingar. Där leka, läsa, äta och sofva de, och där få de friska rosor på kinderna.

EN LYCKLIG MÄNNISKA. AF LAURA FITINGHOFF.

MAN KAN träffa på bra lustiga och ändå riktigt praktiska figurer, när man är ute och reser i vårt kära fädernesland. Som nu, appe i Hälsingland, den gode L. O. Person, hvilken en vacker dag kom klifvande in till oss och frågade, om vi ville köpa en gammal spruta till Skansen.

Han fick ögonen på oss, då vi stodo ute i "gatan" och språkade med en hälsingekar, som kommit åkande och nu stannade, hastigt omringad af de landsmän, för hvilka Alftabonden i grann nationaldräkt, åkande i klarblå schäs med årtalet 1679 i röda siffror bakpå karmen, tycktes vara en lika egendomlig företeelse som för oss hufvudstadsbor.

Sen kom han med sprutan, som varit med vid branden i Söderhamn på 1720-talet.

Sprutan var handgjord, af trä, och delvis svartbränd, så att den motsade icke uppgiften, och den, såväl som den blåmålade schäsen med de granna höga lokarna, skulle nog försvara sin plats på Skansen, där de möjligen också en dag hamna.

De där tingen voro nu emellertid medlen för vår bekantskap med en klok och förnöjsam hälsingekar, visserligen född i Älfsborgs län, men kommen dit upp redan vid tre års ålder.

Vi spatserade den långa vägen fram till hans stuga, gingo förbi den ena ståtliga gården efter den andra, intressanta gammaldags byggnader, grå eller med färgen bortregnad. De från äldre tid stammande brutna taken ge öfverallt byggnaderna en romantisk gammal herregårdsprägel med en viss treflig spöktämning öfver dem också.

Men, — "inte finns de några spöken! Var det likt det". Inte tror L. O. Person, — han betonar detta "L. O." — på sådana och aldrig har han hört eller sett en nagel af dem, fastän han bott här hela sin tid. Förutom förstas den gången då han vände hem en ljus sommarnatt och kom te undras öfver, hvarför hela raden med hästar och kärror med folk uti var ute så dags. Inte förrän de voro så nära, att han måste stiga ned i diket för att släppa fram dom, såg han att det var en likvagn med kista, som körde förut. Det vischade bara, just som då ovädet går genom löfvet, när hela tåget rann förbi, men annars var det alldeles tyst.

Han talade inte om det där förrän många veckor gått om, inte en gång när han åkte med på precis samma "likprocess", som han sett rinna förbi veckan innan husbonden i granngården dödde.

Men inte tror han på spöken. Var det likt! Inte på Necken heller, som dom säger ska spela så tokiga låtar just oppi den här strömmen.

Nu äro vi framme vid en liten röd, af måladt staket omgifven stuga alldeles invid vägen.

"Den här lilla gården, den är min den, fast jag hyr uten åt en ungar, ni måste komma in och se hur här är. Vänta här me'n jag går och lånar hammare och tång. Se det är stängsel här, för han som bor här är borta på bröllopp".

Vi stanna beskedligt och bevittna snart, utan att blinka, ett veritabelt inbrott. L. O. Person arbetar i sitt anletes svett för att få bort märlor och lås.

"Si, jag har satt hit alltihop de' här själf, så nog är de' då välgjordt" pustar han belåten. "Jag hyr ut gården här med uthusen för en krona och femtio öre i månaden, men backen med bärbuskarna på behåller jag själf".

Sedan vi så diskret som möjligt sett oss om i ungarlens tapetserade och målade rum och framför allt tagit i betraktande en gammal dalkarlsklocka, som tillhör L. O., fast ungarlen nyttjar den, ge vi oss ut på vandring igen.

Snart öppnar han grinden till sin andra lilla domän med en uppsyn så stolt och belåten, som om han som ägare fört oss in på ett slottsområde. Och det är rart härinne med miniatyråfältet stort som ett salsgolf, med kornåker, potatislandet och kryddgården, där ärtorna stå höga, ordentligt sträckta, och kälrotsplanteringarna frodas i vattnade gropar. Röd-betor, morötter och lök ha också kommit upp på små regelbundna sängar, och "rabatter och fasoner" utanför gafvelfönstret ståta med hos trädgårdsmästaren för arbete erhållna blomplanter.

Han är så strålande nöjd, vår värd och ciceron, och det har han skäl till att vara.

Vacker och allvarlig möter oss hans hustru.

"Går det an att få bjuda på en kaffetår?"

Det är nu så allt för snällt af de rara människorna att så visa gästfrihet emot främlingar, att vi äfven med hemlig bäfvan att som i öfre Norrlands skogsbygd bli bjudna på *saltadt* kaffe tacka och utan tvekan slå oss ner inne i stugan.

Men kaffet var bra det. Och L. O. för ordet, då vi vilja veta, huru han, som säger sig ha börjat med två tomma händer, kunnat få dem så pass fulla.

Han ser på gumman litet tveksam.

"Ja, käre, så snällt herrskap, nog tör du säga det märkligaste".

Utän ord har hon förstätt hans tecken.

"Jag tänkte bara på ögat här, som just som gjorde att jag blifvit själfägande och det till två gårdar. Hon brukar inte tycka om att jag nämner om de mycke, gumman här".

Ögat! Hvad har ögat med de "fulla händerna" att skaffa? L. O. är enög, det är visserligen sannt, men på ett föga stötande sätt, då den tomma platsen döljes af ett slutet ögonlock.

"Ja, nog har det fått sitta emellan". Karlen ler riktigt belåten. "Ni kan väl förstå det, innan jag kunde få hela tusen kronor för det."

Jag tror nog inte att vi sågo vidare förstående ut, ty L. O. skrattar oss godmodigt midt upp i ansiktet.

"Ja, jag skall väl säga då, huru det gått till. Det var bara i vintras tu år se'n. Jag skulle klyfva ved, och den var hårdt isad. Som jag hugger, så flyger en flisa ur yxan rätt med ett in i pupillen, som man ser med, kan veta. Jag vardt så förvånad, att jag trodde jag skulle gå från vette. Och inte var gammal Elias Nilson, som är så bra te ta ut tänder och sätta ihop afbrutna ben och sånt, hemma, utan jag måste ge mig in te stan te en riktig doktor. Han sleva rätt ut hela ögat, hvarför värken gaf sig. En förstår, det kan inte värka, då det inte finns någe att bita i för värken".

"Si på det viset, sir ni," började han åter med en viss triumf i rösten, "så blef jag *half invalid* och fick ut försäkringen i olycksfallet. Därtill fick jag ett emaljögga te' ha i kyrkan och på kalas och begrafningar och andra roligheter".

"Och så köpte vi den här egendomen för pengarna".

"Ja" — skrattade han. — "Jag gjorde som den som får ta lappämne ur själfva säcken för att laga den med. Men", fortfor han i hast allvarsam, "nog hade jag ju hellre velat ha ögat kvar, för jag är ju bara femtioårskarlen, och hade jag hållit i och arbetat, som innan ögat strök med, så hade jag nog kunnat bli vid denna här gården ändå. Men en vet nog aldrig hvad som är bäst".

"Nej, det är ett sannt ord", bekräftade hustrun, som redan diskat af kaffekärlen och började sticka på den stadiga karlstrumpa, som hon haft undanlagd uppe på spiselhyllan.

"Men en så'n dag som den då han tappa ögat, vill jag då inte ha igen. Jag vardt så förvånad, när gubben damp baklänges på golfvet, och jag trodde att han dödde, att jag hade så när aldrig kommit till mig".

"Ja, för si hon är nog så tokig i mig än, käringen här".

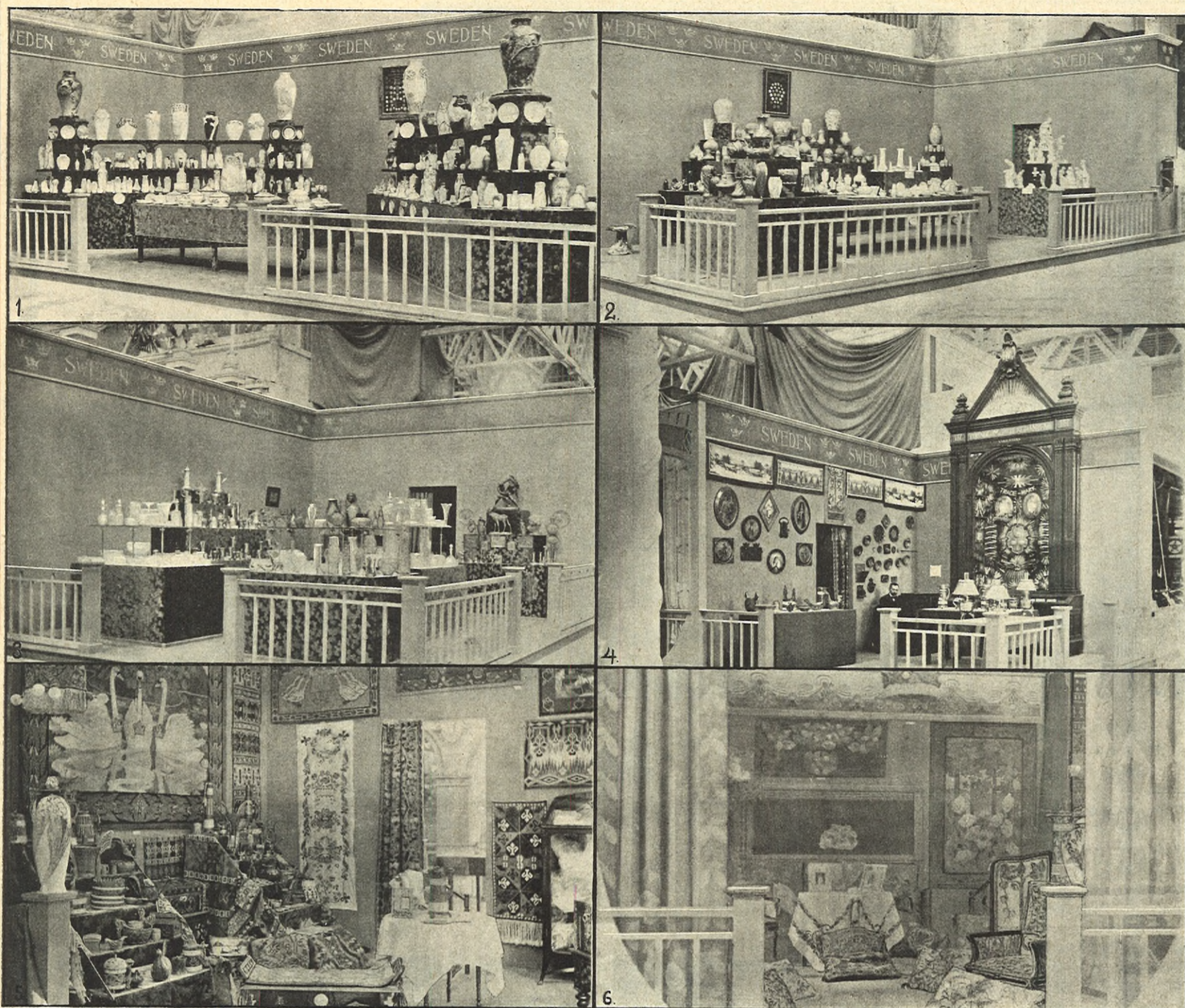
"Åh, ni är nog lika tokig i henne ni".

"Det är inte godt te veta." L. O. Person ler småslugt och plirar med sitt enda öga, så ser han på gumman och hon ler emot honom, den enögde rynkige lille gubben, som om hon hade en Apollo framför sig.

Ja, nog är L. O. en lycklig människa!

Vanligt salt verkar blott som en krydda.

CEREBOS SALT: Stärker födan.

SVENSK KONSTINDUSTRI PÅ S:T LOUISUTSTÄLLNINGEN. 1. RÖRSTRAND. 2. GUSTAFSBERG. 3. GAMLA SANTESSONSKA TENNGJUTERIET, DE FÖRENADE KRISTALLGLASBRUKEN OCH DE FÖRENADE KONSTGJUTERIENA. 4. ESKILSTUNA (TÖRNBLOM & HEDGREN). 5. AKTIEBOLAGET SVENSK KONSTSLÖJD. 6. NORDISKA KOMPANIETS TEXTILAFDELNING.

SVENSK KONSTINDUSTRI I S:T LOUIS.

SOM BEKANT deltagar Sverige i världsutställningen i S:t Louis officiellt endast på afdelningen för konst och för uppfostran. Men tack vare enskild företagsamhet saknas likväl icke Sverige på en afdelning och inom ett område, där vi onekligen ha vissa förutsättningar att göra oss gällande — på konstindustriens fält,

Må vara att vi ingalunda kunna på långa vägar nå upp till hvad det på detta område dominerande Frankrike kan prestera eller täfla med Tyskland, Japan och Österrike. Men hvad vi ha att framvisa är likväl i många fall så gediget, så egenartadt, stilfullt och konstnärligt utfördt, att det förtjänar ett hedersomnämmande.

Den, som på världsutställningen i S:t Louis vill göra jämförande studier på dessa områden, måste hafva goda ben, bekväma skor och godt minne; ty konstindustriutställningarna äro spridda huller om buller, fullständigt planlöst, dels i olika byggnader och inom dessa placerade där man minst kan vänta dem. De ligga

instuckna mellan maskinafdelningar, läderfabriker, arbetande skofabriker o. s. v.

Sveriges konstindustriella afdelning, ett enskildt företag under ledning af hr Karl Stein i Nordiska Kompaniet, har fått sin plats i Manufacturers' Building i omedelbar närhet till en skofabrik, där det susar och hviner, bultas, pliggas och hamras dagen i ände. Vår lilla vackert ordnade utställning — jag säger "vår", ty den är ju svensk, fastän icke "officiellt erkänd" — är en riktig liten oas i öknen och gör ett ytterst behagligt intryck med sina lugna färger och sin smakfulla inredning.

Den väcker också berättigad uppmärksamhet och därtill en viss förvåning öfver att vårt lilla land kan frambringa så vackra saker som här exponeras.

Det som kanhända främst väcker uppseende är Rörstrands verkligen briljanta utställning. De fina, milda färgerna, den konstnärliga behandlingen af reliefen, massans renhet och glasyrens glans och djup i de utställda porslinsarbetena skörda rikliga loford. Ja, det har till och med händt att särdeles entusiastiska beundrare jämfört Rörstrandsporslinet med

Rookwoods alster, och när man vet, att hvarje amerikan anser Rookwoods fabriker vara de förnämsta "in the world" och de enda, som fått guldmedalj i Paris — ett fullständigt misstag, inom parentes sagdt — så kan man förstå hvad ett sådant erkännande innebär.

Äfven Gustafsbergs ypperliga utställning senteras, och de verkliga kännarne uppehålla sig gärna och länge vid Gunnar G:son Wenner-

Wilh. Becker,

Kungl. Hofleverantör.

STOCKHOLM. 5 Malmstorgsgatan 5.

Ur sjukvårdsafdelningen:

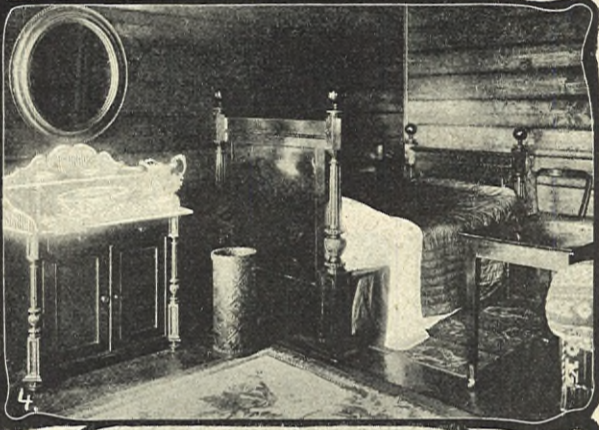
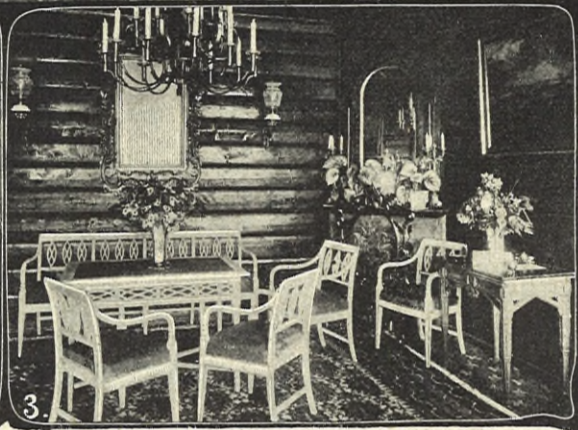
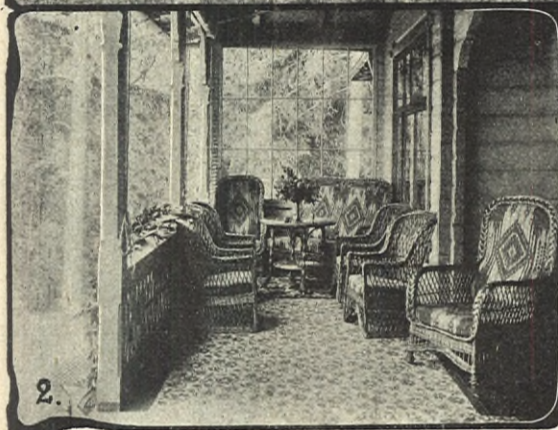
- Badtermometrar: 20, 25 och 30 cm. långa
- Febertermometrar, MAXIMAL MINUT: runda och ovala i nickelnylsa; med aluminiumskala i läderfodral o. nickelhylsa.
- Fönstertermometrar: glascylinder, hvit glasskala o. nickelbeslag.
- Glascylindermometrar: 15, 20 och 25 cm. med eller utan ögla; skalan — 30+50° C. och — 40+100° C.
- Rumstermometrar: Mahognybetsad och valnötsbetsad skifva 15, 20 och 25 cm.; svartlackerad och skulpterad skifva med försilfrade metallskalor; svartlackerad skifva med tjock, hvit glasskala 15, 20 och 25 cm. lång.

Ny, illustrerad prisurant å Förbands- och Sjukvårdsartiklar, Kemiskt och Medicinskt Glas, Utensilier m. m. sändes franco på begäran.

En härlig läskedryck fås af Lagermans Lemonad-pulver "Jamten".

VILLA VICTORIA PÅ BYGDÖ INVID
KRISTIANIA,
KONUNG OSCARS NORSKA SOMMAR-
BOSTAD. FOTO FÖR IDUN AF
N. SKARPMOEN. 1. VILLA VICTORIA
FRÅN STRANDEN. 2. VERANDAN.
3. SALONGEN. 4. KONUNGENS SOFRUM.
5. KONUNGEN LÄMNAR VILLA VICTORIA.
6. KONUNGEN I SIN ÅNGSLUP
»STJERNEN».

bergs förtjusande skapelser; vaser af stengods i enkla, solida former och målade antingen med tjocka, reliefbildande färger, eller behandlade i det bekanta "Sgraffito"-manéret, verkliga små poem i färg och linier.

De svenska kristallglasbruken vinna stort erkännande, trots att Amerika på detta område står mycket högt. Särskildt beundras de vackra konstglasen, ritade dels af herr Wennerberg, dels af fru Anna Boberg. De finnas, som anse, att dessa arbeten fullt kunna mäta sig med hvad som utställes af de berömda franska firmorna Gallé och Daumés freres.

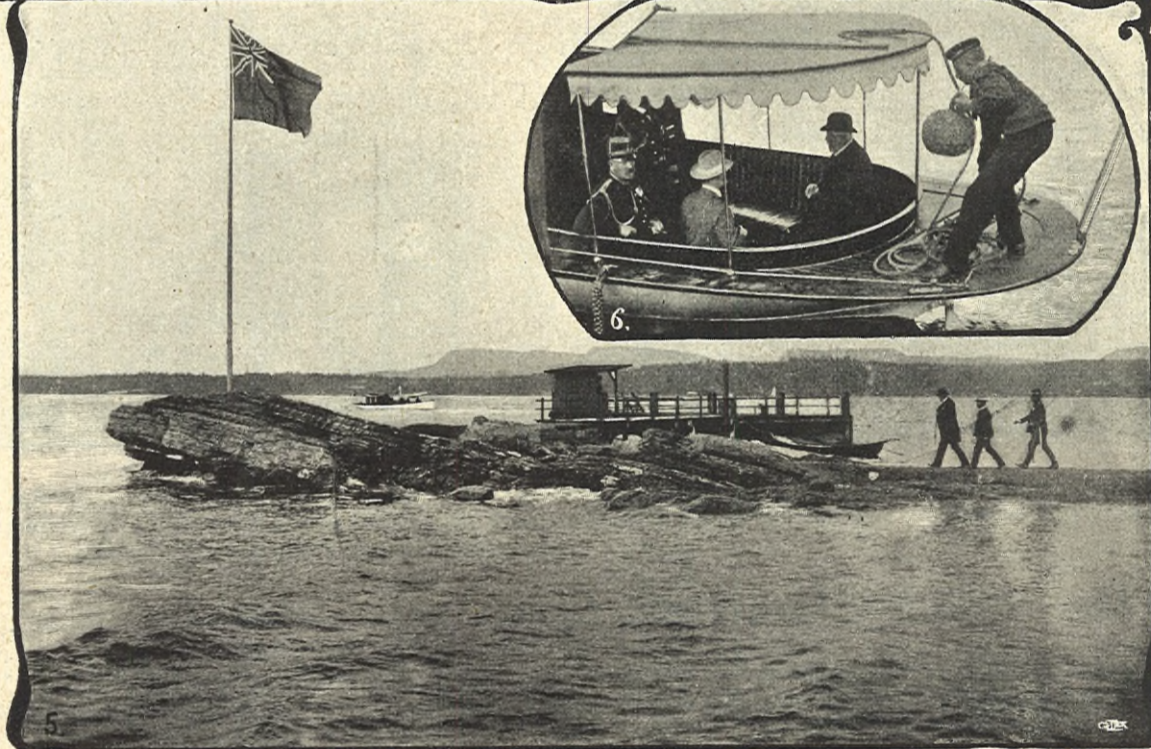
Ett verkligt hedersomnämmande förtjänar det gamla Santessoniska tenngjuteriet. Den, som följt med utvecklingen af de Santessoniska alstren, från de första stapplande försöken i modern dekoreringskonst, uppvisade i Paris 1900, till den ståndpunkt de nu uppnått, måste förvåna sig öfver de stora framsteg som gjorts. Både dekoreringen, antingen i relief eller i etsning, är förträfflig och ytornas patinering mäterlig.

De Förenade konstgjuteriernas utställning af bronser förtjänar äfven beröm. Särskild uppmärksamhet väcka tre elektriska ljuskronor, modellerade af fröknarna Alice och Hjärdis Nordin med motiv ur den nordiska gudasagan, dansande barn, sjöjungfrur o. s. v.

Det svenska finstälets världsrykte häfdas på ett glänsande sätt af Törnblom och Heden-grens i Eskilstuna utmärkta tillverkningar, och att dessa äro både beundrade och starkt efterfrågade behöfver knappt sägas.

Den svenska konstindustriutställningens pärla anses dock af mången — kanske af artighet mot damerna! — vara det rum, som hyser Svensk Konstslöjd-utställningen och Nordiska Kompaniets textilafdelning (Tyra Grafström). Det är fina, smidiga och skickliga kvinnohänder, som utfört alla dessa förtjusande broderier, väfnader och tapisserier, som vi här hemma så väl känna till, och som därför ej tarfva någon särskild beskrifning.

G. G—g.

SOMMARKURSERNA I STOCKHOLM.

T VÅ ÅR ha förflutit sedan i Stockholm första gången anordnades bildningskurser för de många, som ej haft tillfälle att vid lärdomsskolorna tillfredsställa sin vetgirighet, och på nytt samlas nu skaror af bildnings-sökande för att taga del af det kulturella åskådnings-material, öfver hvilket Stockholm förfogar i större omfattning och rikare omväxling än någon annan af landets städer. Nu liksom förra gången skola kurserna hufvudsakligen gå ut på att under sakkunnig ledning förevisa våra konstsamlingar, naturvetenskapliga skatter och historiska minnesmärken samt taga kännedom om några för hufvudstadens industriella lif kännetecknande industriella anläggningar. Men utom dessa förevisningar och till dem anknutna föredrag bjuda årets sommarkurser på föredrag och förevisningar af mera social och praktisk läggning, såsom besök å Stockholms vårdanstalter för fattiga barn, demonstrationer af trädgårdsanläggningar, föredrag i tuberkulosfrågan samt ingående kurser i kvinnohygien, dessa senare endast för kvinnliga deltagare. Och till sist har en serie föreläsningar och demonstrationer anordnats öfver de upptäckter som belönats med Nobelpris, däribland demonstrationer å Finseninstitutet

Samtidigt med sommarkurserna håller folkbildningsförbundet sitt första allmänna möte i hufvudstaden. Under det sommarkurserna söka företrädesvis hos lärare och lärarinnor utvidga och fullständiga förut inhämtadt vetande, vill folkbildningsförbundet taga vid där skolan slutat och genom föreläsningar och bibliotek, fasta och vandrande, väcka och vidmakthålla kunnskapsbegäret i de bredare lagren. Målet är alltså gemensamt för båda, och i sina sträfvanden för detta måls vinnande mötas de af välgångsönsknningar från alla folkbildningens vänner i vårt land.

IDUNS LITTERÄRA PRISTÄFLING.

Det tidsödande arbetet med granskningen och bedömandet af de till hundratal uppgående skrifterna i vår litterära pristävling har nu fortskridit så långt, att prisdomarne och redaktionen inom de närmaste dagarne hoppas kunna mötas till slutförandet, hvars resultat torde kunna offentliggöras i Idun nr 34.

PRINS EUGEN ÖPPNAR SOMMARKURSERNA I STOCKHOLM I REALLÄROVERKETS HÖGTIDSSAL. A. BLOMBERG FOTO. BAKOM PRINSEN SYNAS FRÅN VÄNSTER RÄKNADT: STATSRÅDET VON FRIESEN, PROFESSOR MONTELIUS, PROFESSOR LECHÉ, INTENDENTEN LOOSTRÖM, DOCENTEN OTTELIN OCH REDAKTÖR VON KOCH.

MATHILDA LANGLET.

ETT DÖDSBUD, som är ägnadt att i vida kretsar väcka saknad, ingick i detta nummers pressläggning. Det meddelade, att Iduns högt värderade, mångåriga medarbetarinna, skriftställarinnan, fru *Mathilda Langlet* i söndags kl. half 3 e. m. vid nära 72 års ålder aflidit af hjärtförslamning på sin egendom Spetebyhall i Södermanland.

Med *Mathilda Langlet* har en af vårt lands populäraste och mest lästa författarinnor gått bort. Under flere decennier strödde hon i tidskrifter och tidningar omkring sig uppsatser, hufvudsakligen i ämnen berörande hemmet och kvinnan. 1863—64 utgaf hon tidskriften "Aret om, läsning i den husliga kretsen", och sedan denna upphört, blef hon en flitig medarbetarinna i "Svenska familjjournalen".

De lyriska dikter, hon under årens lopp haft spridda i olika tidskrifter och tidningar, samlade hon 1871 och utgaf i ett häfte, tillökadt med en del nya. Dessa dikter, "Blad och blommor", mottogos med bifall af kritik och publik, och flere af dem äro ännu läsbara — okonstlade som de äro i tonfallen och formellt lediga.

Fru Langlets litterära verksamhet under de sista decennierna har till en stor del upptagits af hennes medarbetarskap i *Idun*, i en del dagliga tidningars följetongsafdelning, redigerandet af den instruktiva publikationen "Husmodern i staden och på landet", en fullständig handbok i hushållningens alla grenar, samt en mängd välgjorda öfversättningar af engelska romaner. Af mer själfständiga arbeten kunna nämnas en mängd sagor på vers för barn — mycket uppskattade af pedago-

gera — samt de bägge broschyrerna "Vi och våra söner" samt "Tidsströmningar belysta från hemmets härd" — hvilka upptaga en del reflexioner öfver vårt moderna samhällslif.

Född på Dalarön i Södermanland 1832, dotter till sedermera aflidne prosten A. V. Söderén, gifte sig Klara *Mathilda Ulrika Klementine Söderén*, såsom hennes fullständiga flicknamn lydde, 1864 med den sedan så bekante arkitekten *Emil Viktor Langlet*, som aflid 1898. Vid hennes graf stå sörjande fyra söner: *Henrik Filip*, civilingeniör, *Abraham*, lektor vid Chalmerska institutet i Göte-

borg, *Alexander*, artist, och *Valdemar Langlet*, medarbetare i *Stockholms Dagblad*, reseskildrare och föreläsare, jämte svärdotter, den sistnämndes hustru, och barnbarn.

För öfrigt hänvisa vi till de tidigare uppsatser om den bortgångna, som varit införda i *Idun*, först af *Birger Schöldström* och senast den älskvärda lilla själfbiografien vid hennes 70-årsdag den 8 nov. 1902.

BLOMSTERHÄLSNING.

Syreners hvitt och lila
mitt öga smeker ömt . . .
Min kära mig dem skänkt —
och ibland bladen hvila,
i dofters fångsel gömdt,
de tankar hon har tänkt;
där fjärran ifrån mig hon gick,
i ensamhet som jag . . .
Hvar blomma är en kyss, en nick,
Godmorgon och Goddag!

Goddag — med fröjd, Du kära,
jag tar din hälsning mot . . .
Din blomsterhälsnings doft
skall fröjd mitt hjärta bära
och göra lätt min fot —
Skall skingra sorgens stoft,
där ensam, stråfsam stig jag går,
att oviss lycka nå . . .
Kanhända, käraste, jag når
den slutligen ändå!

Syreners hvitt och lila
mitt öga smeker ömt . . .
Min kära mig dem skänkt —
och ibland bladen hvila,
i dofters fångsel gömdt,
de tankar hon har tänkt;
där fjärran ifrån mig hon satt
i ensamhet som jag . . .
Hvar blomma är en kyss, en nick,
Godnatt! Tack för i dag!

ARTHUR SJÖGREN.

MATHILDA LANGLET. SENASTE PORTRÄTT. FOTO. FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

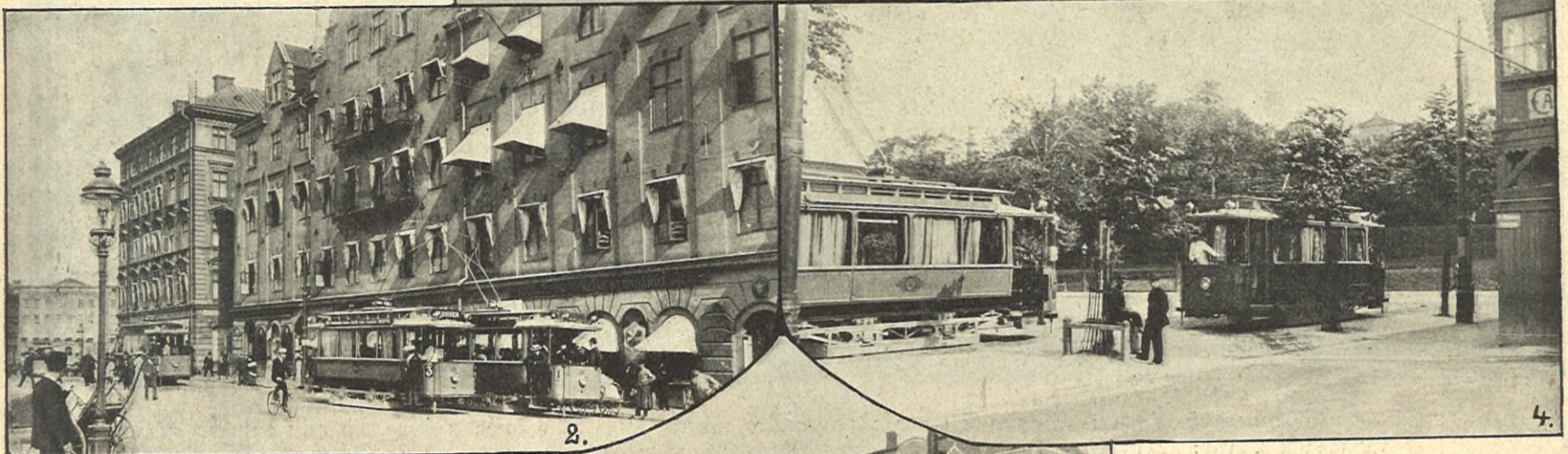
UR DAGSKRÖNIKAN.

HUFVUDSTADENS ELEKTRISKA SPÅRVÄGSDRIFT har från och med den 6 dennes utsträckt att omfatta hela den gamla ringlinjen och Haga—Roslagstulls-linjen i dess nuvarande utsträckning. Äfven till Djurgården har den elektriska driften nu sedan några dagar tagit sin början, och därmed kan den stora, länge efterlängtade reformen i Stockholms kommunikationsväsen anses till det hufvudsakligaste genomförd. De färgglada blågula vagnarne gifva också, där de lätt och snabbt ila fram, ett nytt och pikant uttryck åt gatans fysionomi, och innebyggarne själfva liksom de nu så talrika turisterna ha täflat om att afprova det moderna fortkomstmedlet.

FRÅN GÖTEBORGSREGATTAN meddela vi i dag några lyckade bilder. Hvad

Fru Alberg hade en del gamla vänner i staden och möttes i allmänhet af mycken välvilja, ty hon var en fin och älskvärd liten kvinna, och det ömmades allmänt för den tämligen blottställda unga änkan. Hennes lille gosse var det ämne, hvarmed alla inledde sina samtal med henne. Då strålade hennes anlete så vackert upp. — Det var en sådan präktig och rask liten gynnare. — Han var då så söt och näpen — en ovanligt artig och väluppfostrad liten gosse, — Fru Alberg log tacksamt liksom halft afvärande, men gömde likväl alla dessa ord i sitt hjärta.

som särskildt gjorde årets kappseglingar remarkabla, var att den Röhsska pokalen därvid för alltid stannade i hr F. W. Forsbergs ägo, hvarigenom utgick ett ryktbart vandringspris.

Pokalen var känd öfver hela Skandinavien och var väl ett af de ståtligaste vandringspris i Norden. Den uppställdes af framlidne grossh. Wilhelm Röhss till 1896 års regatta, den första af de sedan årligen återkommande internationella Göteborgsregattorna. Den togs då af hr Carl Östergren i Norrköping med kuttern "Fri".

De två följande åren, 1897 och 1898, eröfrades pokalen tillbaka till Göteborg af hr Axel Enander med kuttern "Aida I".

Påföljande år öfvergick den till hr Hilmer Sterner med den för året nykonstruerade fenkölsbåten "Ella". Han vann den med samma båt 1900, och 1901 tog "Ella" pokalen för tredje gången, då i hr F. W. Forsbergs ägo.

Året därpå köpte hr Forsberg från Stockholm den utmärkt välbyggda racern "Ester", som blef ensam täflande om pokalen och vann den åt hr Forsberg för andra gången.

Så lät Göteborgs yachtklubb i föl byggja en ny racer å Klippans hvarf, närmast i afsikt att få en medtäflare till den dittills oöfvervinnerliga "Ester". Båten såldes af yachtklubben till hr Östergren i Norrköping, och vid fjolårets Göteborgsregatta tog "Cake Walk", som den nya båten kallades, pokalen för andra gången till Norrköping.

I år hade hr Enander, Göteborg, för att få pokalen att "stanna i huset", köpt "Cake Walk". Märkligt nog hade nu alla de personer, som täflat om pokalen 1896, endast en gång hvar för att bli slutliga vinnare af den.

Och så stod då i lördags det afgörande slaget mellan hr Enander med "Aida II", som "Cake Walk" numera kallas, och hr Forsberg med "Ester", och slutresultatet blef, att hr Forsberg för alltid hemförde vandringspriset

ÄNKANS SON. SKISS FÖR IDUN AF A.

ROLF VAR den sötaste lilla pys på fyra år, då hans mamma bosatte sig i staden.

"Det var mig en riktig liten gentleman", vitsordades gossen en af de första dagarna han var i staden af den gamle ryttmästaren, som bodde i granngården. Den gamle herrn hade tappat käppen i gatan, och Rolf, som var inöfvad till allehanda små näpna uppmärksamheter och artigheter, hade skyndat att upptaga

DEN NYA ELEKTRISKA SPÅRVÄGSDRIFTEN I STOCKHOLM.
1. HÅLLSTATIONEN PÅ STUREPLAN. 2. HÅLLSTATIONEN VID SLUSSEN. 3. NORRMALMSTORG MED SIN »STOLPSKOG». 4. DJURGÅRDSLINIEN UTANFÖR HASSELBACKEN.
A. BLOMBERG FOTO.

den åt honom. Sedan ryttmästaren pratat några ord med gossen, vände han sig åter till sitt sällskap och sade: "Den var det ras i, käck och frimodig." Fru Alberg hörde orden, och hennes vemodiga anlete strålade upp af modersstolthet, och ehuru hon sedermera blott såg den gamle herrn någon gång gå förbi på gatan, hade hon alltifrån denna stund en mycket hög tanke om hans omdömesförmåga.

"Gossen är ju min enda glädje", brukade hon säga om Rolf, och så såg hon ofta upp till det stora porträttet af hans pappa, hvilket hängde på väggen. Och så fäste hon sina bekantas uppmärksamhet vid den stora likheten mellan far och son samt påpekade den ena vackra egenskapen efter den andra, som gossen ärfte efter sin pappa.

Pappa hade varit landtbrukare, en sorglös, glad och litet öfverdådig man. Han hade börjat med en ganska vacker förmögenhet, men som han i sin landthushållning varit väl begifven på experiment och nyhetsmakerier, blef det med hans plötsliga död inte mycket öfver för änka och barn att lefva af.

Det var dock en och annan, som småningom började tycka, att hon var väl svag och efterläten för den lille. — "Men han är ju så söt", ursäktade man henne. Och då man började finna honom bortskämd och själfsväldig, öfversägs äfven därmed med ett: "Men det är ju inte så underligt, gossen är ju det enda hon äger."

"Att du alltid kan hålla Rolf så fint och präktigt klädd! Inte skulle då jag kunna stå ut med att hålla mina små slitvargar så fina", sade doktorinnan Holm, som mycket väl kunde haft råd att kläda sina pojkar så fina som helst. Men hon visste, att fru Alberg hade svårt att få det att räcka till, och tyckte, som många andra, att hennes vän var en "opraktisk liten kvinna".

Fru Alberg log blott och tänkte i sitt stilla sinne, att det naturligtvis inte kunde vara mycket frestande att pynta ut barn, som blefvo lika fula hvad man än satte på dem. Det var ju helt olika med Rolf. Själf gick fru Alberg enkelt klädd, men hon kunde inte motstå att skaffa sin lille gosse de kläd-sammaste små plagg.

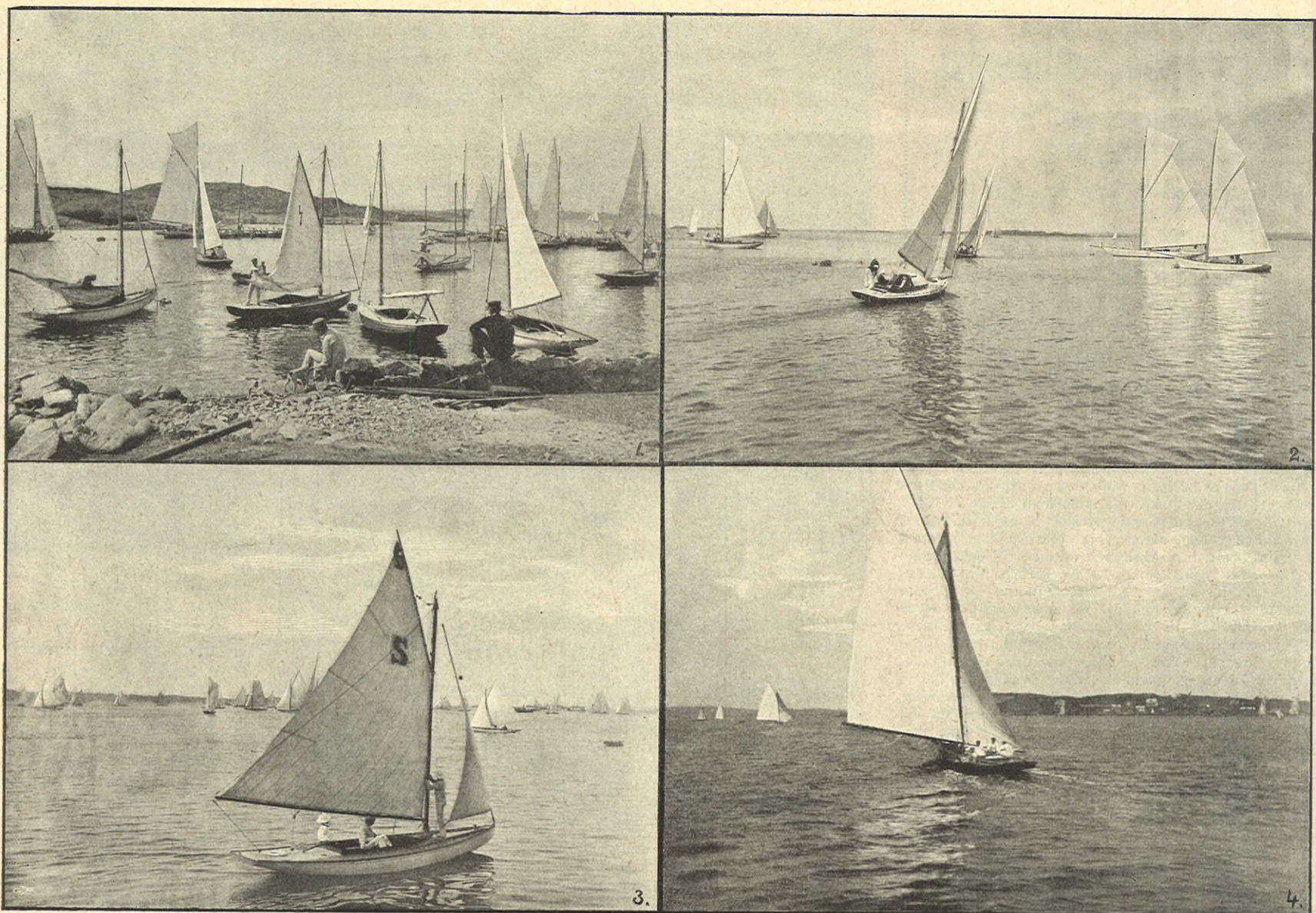
Allt efter som åren gingo, fann just ingen längre lille Rolf vare sig så söt eller så näpen. Endast hans mamma fann allt fortfarande samma rika glädjeämnen i hans älsklighet och behag. Och dessa demonstrerades också dagligen inför inackorderingarna hos fru Alberg, en lärarinna, en telegrafist och en kontorist.

De tyckte egentligen inte illa om lille Rolf, och de tyckte mycket om hans mor. Men lärarinnan, fröken Alm, kunde dock inte alltid dölja, att hon fann gossen väl frispråkig och bråkig. — Hon var naturligtvis pedantisk och fordrande samt väntade, att barn alltid skulle vara lika stilla och prudentliga, som om de sutte på skolbänken, tänkte Rolfs mamma. Telegrafisten framhöll emellanåt helt frankt rottingens betydelsefulla uppgift i uppfostringskonsten.

Använd **JANSSON & C:os**
KORSETTER

modell
INGEBORG

sista pariserfacon, finnes i alla finare manufakturaffärer i Sverige.
Filialer: Stockholm, Göteborg, Malmö, Helsingborg.

FRÅN ÅRETS GÖTEBORGSREGATTA. A. BACKLUND FOTO. 1. G. K. S. S: S HAMN Å LÅNGEDRAG UNDER REGATTADAGARNE. 2. RUNA, KATTEGAT, WESTA, SPORT M. FL. STRAX FÖRE STARTEN. 3. SIG, SEGLAD AF FRÖKEN UDDENBERG. 4. ESTER, ERÖFRAREN AF RÖHSSKA VANDRINGSPOKALEN.

“Ida tror förstås, att det bara är att knacka och ramla på med sina barn som man handterar en telegraf.” Telegrafisten hade ett så gladlynt och käckt sätt att säga ut sina meningar, att ingen kunde bli ond på henne, och fru Alberg log öfverseende; ogifta kvinnor hade då aldrig mycket förstånd på barn.

“Om jag begrep, hur du kan stå ut med Rolfs ständiga invändningar”, sade doktorinnan Holm en vårkväll, då han som vanligt protesterade mot moderns tillsägelse att gå in.

“Nej, men mamma, det är ju så roligt att vara ute”, sade han på en förnyad tillsägelse. “Bara en liten stund till!” tiggde han. “Åjo, det får jag, *mamma*”, och han klängde sig upp till henne på det halft bedjande, halft befallande sätt, som var honom eget.

“Nåja, en liten stund till då”, medgaf modern som vanligt. “Men då skall du taga kavajen på dig.”

“Ånej, men mamma, det är ju så varmt så! Johan har ingen kavaj, han!”

“Men Erik har”, sade modern.

“Ja men, det är så varmt så, *mamma*.”

Men på moderns upprepade tillsägelse gaf Rolf dock efter, ty när det gällde hans dyrbara hälsa, brukade hans mamma alltid visa fasthet.

“Jag skulle då visst inte vilja ha mitt barn så nedtystadt och dresseradt som gossarna Holm”, anmärkte fru Alberg efteråt till telegrafisten, som bevittnat den lilla scenen. “Barn skola vara fria och naturliga; och jag kan mycket väl både höra och taga skäl äfven från mitt eget barn. När jag använder den stränga tonen mot Rolf, lyder han för resten strax utan motsägelse.”

“Jag måtte aldrig hört Emma använda den tonen”, sade telegrafisten menlöst.

“Naturligtvis exerceerar jag ej gärna med Rolf i andras närvaro”, medgaf fru Alberg.

Telegrafisten höjde på axlarna med ett halft leende. Helt visst hade ingen hört fru Alberg begå någon slags dylik ogrannlagenhet mot Rolf.

“Om jag begrepe, hvar Rolf kunnat lära sig dessa fula ord”, sade hans mamma en dag, då gossen inför damerna i hennes lilla pensionat gjort bruk af några rännstensuttryck. “Jag får bestämdt inte låta honom vara så mycket tillsammans med den där Johan.”

Johan var son till hökaren i bottenvåningen, och han och Rolf, som voro de enda gossarna i gården, brukade gärna ty sig till hvarandra.

“Johan ser då så städad och beskedlig ut”, sade en af inackorderingarna.

“Men *jag* har verkligen inte lärt Rolf de fula orden, så af någon måste han väl hafva lärt sig dem”, sade fru Alberg litet hetsigt.

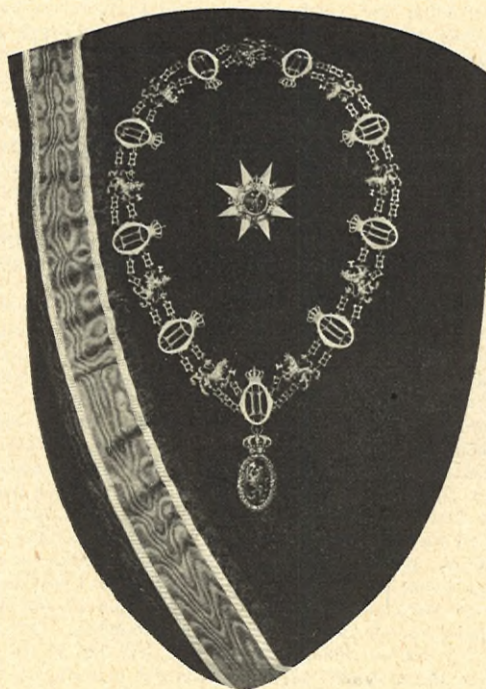
“Det lär nog inte vara lätt att vakta pojkar från att bruka öronen i gator och gränder”, sade telegrafisten på sitt franka sätt. “Och Rolf tycks ha synnerligen godt väderkorn, då det gäller att snappa upp dumheter.”

“Rolf är så liflig.” Fru Albergs ton var sårad. “Ett sådant barn är naturligtvis vaken på både ondt och godt och måste skyddas väl.”

Under den närmaste tiden höll hon Rolf så mycket som möjligt borta från Johan och försökte att i stället mera sammanföra honom med gossarna Holm.

“Gösta och Karl äro så stygga och tråkiga, vet mamma”, knotade Rolf, som trufdes bättre med den foglige och eftergifne Johan än med pojkar, som voro lika påstående och viljestarka som han själf.

(Forts.)

DEN NYINSTIFTADE ORDEN DET NORSE
LÖWE'S NU FÄRDIGA INSIGNIER.
FOTO. FÖR IDUN AF N. SKARPMOEN.

För korpulenta personer.

Sändes mot postförskott eller efterkraf öfver hela Norden.

Fields reduktions- (afmagrings) kur, af läkare garanterad absolut ofarlig, i sats, tillräckliga för en tre veckors kur. Med hvarje sats följer en broschyr, innehållande nödiga råd och upplysningar. Pris per sats 20 kr. Rekvireras hos

Fields General-Depôt för Norden,

(Walfrid Swenson), Grefturegatan 64, Stockholm.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

SÅSOM GENOM ELD. NOVELL FÖR IDUN AF ALICE ARNDT.

DET VAR sent en afton de anlände till högfjälls-sanatoriet, den ryske professorn och hans dotter. Hela dagen hade man väntat dem där, och det hade varit ett frågande och gissande utan all ände. Men det var mycket litet man lyckats få reda på, endast att mannen var en naturvetenskaplig celebritet af första ordningen, att han varit gift med en rik och förnäm ryska och att han kommit till Norge dels för dotterns skull, dels för att idka botaniska studier. — Till slut hade man uppgifvit hoppet att få se dem den dagen och begifvit sig ut på promenad. Och så inträffade det underbara, att professor von Ritzau och hans dotter fingo göra sin entré på sanatoriet utan några andra åskådare än ett par gamla damer. — Hvad dessa hunno se var just ej mycket — endast en skymt af en reslig, gråhårig herre och en slank ung dam med ett par stora svarta ögon under en bredskyggig hatt med plymer.

Ja, att en del ryskor kunde vara omöjliga, det visste man ju, men att en ung dam, som fått hela sin uppfostran utanför Ryssland, kunde vara till den grad obehärskad . . . kunde så totalt ignorera allt hvad god ton fordrar, det var dock något oerhördt. Inom en vecka var Kate v. Ritzau allmänna samtalsämnet på sanatoriet, och tjuvtals historier voro i omlopp om henne. Hennes klara höga sopran kunde höras genom hela huset. — — — Åh, att lyssna på hennes sammandrabbningar med den franska kammarjungfrun! Kvart efter kvart kunde hon hålla på . . . Kallt och högmödigt hade hon afvisat de välvilliga gamla damer, som i början sökt närma sig henne. — Och så hennes sätt med herrarne! Många timmar i sträck kunde hon själfsväldigt hänga därnere i trädgården på en soffa, rökande den ena cigarretten efter den andra och ogeneradt koketterande med de unga officerare, som bildade hennes hof. Kvick och rolig var hon visst emellertid; upphöjgt hördes skrattsalfvor därborta från hennes hörn.

Men så hände det märkliga, att ryskan fann sin öfverman. Så man njöt af den historien! Hon hade en dag lofvat de unga officerarne något extra roligt, om de, dolda bakom ett buskage, ville lyssna på ett samtal mellan henne och den löjligen gamla konsulinna Stjerne, som affekterade en sådan säkerhet i franska, men som i själfva verket icke alls kunde följa med ett samtal. — Med ett vänligt leende hade ryskan gått emot henne och bedt henne slå sig ned. Och så hade konversationen börjat. Men hvilken! De lyssnande hade varit nära att förgås af skratt. Med den förbindligaste ton och det älskvärdaste leende hade den unga fröken sagt henne de gruffligaste saker . . . Och hela tiden satt den gamla damen där och smålog och nickade god mening. Men så, hvad händer? Jo, plötsligt, som upp vuxen ur jorden, står den länge svenske docenten framför herrskapet, hälsar artigt och säger på fullt lika välklingande franska som ryskans: "Förlåt, men som konsulinna och jag äro landsmän och jag hör, att hon ej riktigt tycks förstå fröken, så skall jag be att få tjänstgöra som tolk".

Den gamla damen fattade lyckligtvis ej situationen. Och fröken? Ja hon reste sig ögonblickligen och gick sin väg — men likblek var hon, och ögonen lyste som facklor i ansiktet på henne.

Efterspelet var i hög grad intressant, men af en helt annan natur, än man väntat. Det ägde rum några dagar senare. Professorn, som just återkommit från en lång botanisk utflykt, berättade en middag ute på terrassen åtskilligt angående sin färd för sin dotter och ett par goda vänner. Han talade högt, men så fort och otydligt, att damerna i närheten, som i början gjort energiska försök att följa med, slutligen tröttnade och började samtala med hvarandra. Men så nämnde han plötsligt ett namn, ett sammanträffande föregående dag uppe på Storhammen, och i samma ögonblick tystnade sorlet, man glömde sig fullkomligt och lyssnade öppet och oförställt. "I början föreföll den unge

PLATSEN FÖR ATTENTATET MOT RYSKE INRIKESMINISTERN VON PLEHWE UTANFÖR HOTEL VARSOVIE OCH MINISTERNS VAGN EFTER EXPLOSIONEN. EFTER FOTOGRAFIER TAGNA EN TIMME EFTER KATASTROFEN.

mannen så besynnerligt stel och omöjlig, och hade vi ej kommit i dispyt om de där salix — — —" Så harmligt, nu sänkte han rösten, så att man ej kunde höra ett dugg mer! Och inte var det möjligt att uppfånga en skymt af dotterns ansikte, där hon satt djupt nedböjd invid pelaren.

Men så kom det märkliga, som ingen kunde förklara: Samma afton sågos docenten och den unga ryskan promenera tillsammans, som det tycktes i den ljufligaste endräkt. "Åh, han har väl ödmjukligen anhållit om förlåtelse", förmodade en ung dam. "Det tror jag inte", genmålde en landsman till honom, "jag känner Richardt".

Hvad man aldrig skulle ha trott inträffade kort därpå: docenten Richardt blef medlem af det ryska koteriet. Så småningom blef tonen där litet lugnare — nå, de unga officerarne hade ju också rest sin väg — och öfver flickan kom mera ro och värdighet. Detta hindrade visserligen icke, att då och då ånyo en storm kunde bryta lös. Och så hade det skett denna dag. Det hade varit ett förskräckligt spektakel däruppe på morgonen. Ryskan hade förlorat en dyrbar ring, och både hon och kammarjungfrun hade beskyllt de norska tjänstflickorna att ha tagit den. Dessa hotade att genast gå sin väg, om ej anklagelsen toges tillbaka, men hvem i all världen skulle förmå den unga damen att göra det?

Därom rådslago ifrigt de fruar, som varit nog lyckliga att ha blifvit särskildt invigda i historien. Slutligen rådde en af dem oldfrun att vända sig till docenten. Hon gjorde så, men denne sade tvärt nej. Han hade icke kommit till sanatoriet för att tjänstgöra som mentor för uppfostrade unga ryskor.

Emellertid var det tydligt, att saken försatt honom i mycket dåligt lynne. Han såg ju rent af uppbragt ut, där han gick nedåt skogen till, huggande med käppen åt båda sidor, så att grässtrån och maskrosor yrde omkring honom.

Inne i skogen rådde den ljufligaste stillhet, men hvarken denna eller solskenet, som här och där silade in mellan granarna och lekte på mossan, förmådde bringa docenten i bättre humör. Kates gälla röst hade hörts ända ned i hans rum. Fy tusan, hon kunde ju vara en riktig liten furie . . . Så kom han plötsligt att tänka på att de föregående afton stämt möte nere i skogen i och för en promenad till en säter i närheten. Nå, nu var hon naturligtvis så upptagen af den där ringhistorien, att hon glömt bort promenaden. Och så godt var det, ty han kände med sig, att han ej skulle kunnat tillbakahålla några ord om det olämpliga i att söka införa ryska seder i Norge . . . Men se, där var hon ju ändå, fraiche och elegant i sin hvita dräkt, och så vackert bröt af mot skogens mörka grönska. Som strålände glad såg hon ut, som om hon aldrig i världen varit orsak till tårar och ofrid.

Men denna oberördhet var för mycket för Richardt. Han kunde ej låta bli att efter en stund leda samtalet in på morgonens händelse och blef snart både het och skarp. Den farliga glansen i Kates ögon undgick honom, och först då hon med ett ursinnigt: "Monsieur Richardt!" kastade parasollen utåt vägen, förstod han hvilket oväder han framkallat. Han tystnade tvärt och ämnade gå, men Kate tvingade honom att stanna.

— — — Hvad för rätt hade han att blanda sig i hennes görande och låtande? Trodde han, att hon, därför att hon en gång inför honom erkänt sig hafva handlat dumt och simpelt, alltså skulle hålla till godo med tillrättavisingar af honom? Åh, hon visste så väl, hvad han tänkte om henne, hvad han ansåg henne för. Det var kanske rent af han, som upfunnit det vackra namn, under hvilket hon nu gick däruppe bland sanatoriegästerna? . . . Docenten var blek af vrede, men sade ej ett ord. Någon gång skulle väl ändå eländet ta slut.

Så småningom lugnade sig Kate, och slutligen kommo endast då och då några ord öfver hennes läppar. "Tror ni inte jag vet", sade hon till sist sakt, "hur ni jämför mig med alla de mjuka, söta små flickorna däruppe! Men, ser ni, olikheten beror bara därpå, att jag har fått Demidoffarnes lynne i arf. Ni vet ej hurudant folk vi Demidoffar äro — hu, ni skulle bara höra sägnerna därnere på godset . . ." Hon stod en stund och stirrade in i skogen, men satte sig så ned på bänken bredvid. "Och ändå", fortsatte hon, "var jag en gång nära att bli en sådan där snäll liten flicka. Men ödet ville det inte".

"Har ni tålamod att höra på en historia?" kom det därpå tvärt.

"Det var en gång ett litet barn, som stod mycket ensamt i världen. Modern var ständigt sjuk och led oerhördt, och fadern, ja, han hade sin vetenskap och många andra intressen. Efter moderns död skickades flickan utomlands för att uppfostras. Det var inte så lätt för den lilla vilda ungen att finna sig tillrätta med pensionslifvet. Men så fick hon en vän där, en ung engelska — — — henne älskade och dyrkade hon. När så ryskan skulle återvända hem, följde hennes vän med. O, så ljust lifvet låg för dem då! Men glädjen var kort. Efter någon tid utbröt nervfeber i trakten, ryskan blef smittad, och sjukdomen tog en farlig vändning. En oförsiktig hviskning nådde hennes öra, hon förstod, att döden när som helst skulle kunna gripa henne, och då fattades hon, ytterligt svag som hon var, af en rent vanvetlig skrämelse. Framför sig såg hon ständigt, natt och dag en tom, hemsk öppen graf, hvilken tycktes vilja sluka henne. Det var naturligtvis ett slags fix idé . . . Hittills hade man hållit hennes vän ifrån henne för smittans skull, nu kunde man det ej längre. En natt kom hon så stilla in till den sjuka, tog hennes

stackars feberheta händer i sina och började tala till henne om Fadern däruppe i himlen, och ljuset och friden och änglasången. — Ser ni, hon härstammade från en gammal from skotsk prästsläkt . . . Nå, så där resonnerade naturligtvis ej den sjuka. — Hon bara greps af vännens tro, och småningom blef allt så ljft och godt för henne, hon nästan längtade att dö.

Men lifvet segrade.

Det blef en lång konvalescens, lång och tung, ty engelskan hade hemkallats till modern, som insjuknat. Så en dag fick den sjuka höra faderns stämma ute på verandan. Det var en vacker, solig vårdag, och hon beslöt sig för att öfverraska honom. Hon steg upp, klädde på sig och gick ut i salongen. Genom fönstret där fick hon emellertid se, att fadern hade sällskap, ett par herrar. Hon satte sig att vänta och lyssnade genom den öppna verandadörren på deras samtal. I början förstod hon ingenting, men så . . . Gud i himlen, hvad var det? . . . Luzzie död . . . begrafning . . . vågade ännu ej tala om det . . .

Nu hörde hon intet mer. Herrarna därute foro förfärade upp vid ljudet af ett fall . . . Så kom en fasans tid för den unga flickan . . . där var den igen, den hemska öppna gravnen, som ville sluka henne, och nu hade hon ingen, som kunde suggerera henne . . . Underligt var, att det ej slutade med galenskap. — Efter ett år ungefär hettes det, att hon var frisk, men ängesten hade bitit sig fast i hjärtat, och den sitter där ännu. I ensamma stunder kan den göra henne rent utom sig. Men därför undviker hon också helst sådana, och — —“

Kate slutade tvärt, ty fotsteg hördes. Det var professorn, som var ute på spaning efter dem.

Dagarna svunno hän, och allt oftare sågs Richardt tillsammans med den unga ryskan. Naturligtvis började ryktet sysselsätta sig med dem, men det tycktes de antingen vara fullkomligt okunniga om eller också ej det ringaste fråga efter. Men en dag, när de voro ute och gingo och veko af in på en liten skogsstig, hörde Kate plötsligt sitt namn nämnas. Hon vände sig förvånad åt sidan och blef då varse några unga damer på en bänk i närheten. De sågo mycket generade ut och tystnade tvärt. Hvad var det manne de sagt? Hon kunde ju ha frågat Richardt, men denne stelnade i en hast till och fick något kallt och främmande öfver sig . . . Och så beslöt hon att vänta att tala med honom om saken.

På eftermiddagen frågade docenten Kate, om hon ej hade lust att se på några fotografier, som han fått sig tillsända från sitt hem. De slogo sig ned på en liten veranda, och det var med lifligt intresse Kate beskådade allt: den gamla herrgården med sitt brutna tak, sin gårdsplan och sin långa lindallé . . . Så visade han henne på far och mor och syskonen, hela raden. “Men, ser ni, så finns det ännu en ung dam”, fortsatte han, och rösten blef helt ifrig, “det är en kusin till mig, som vuxit upp hemma . . . Ja, af den där fotografien får ni ingen aning om henne. Anna ser ut, men vänta, jag skall visa er ett porträtt af henne”. Han kastade en hastig blick öfver verandan — de voro ensamma. Så framtog han ur plånboken ett porträtt af en ung flicka, eller snarare ett barn, och räckte henne det. “Är hon ej söt? Hon har ljusst, ljusst hår och sådana glada grå ögon.” —

Kate skälde till, men lyckades behärska sig. “Mycket söt”, sade hon mekaniskt. Hur hon sedan kunde härda ut de följande minuterna, tills hon fick komma upp på sitt rum var henne en gåta.

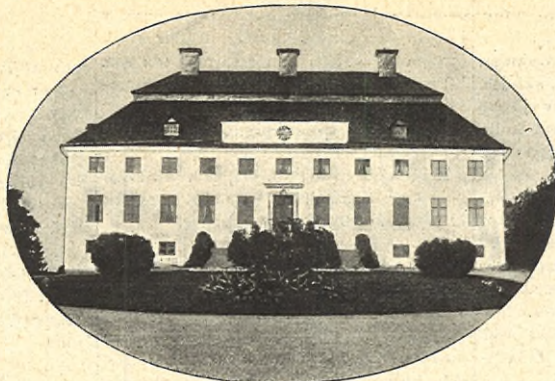
Samma kväll stod Nanette timme efter timme och stirrade ut genom fönstret efter sin matmor. Hvar kunde hon vara? Hade hon ej en gång för alla så strängt förbjudit henne att oroa professorn, så skulle hon vänt sig till honom. Nu vågade hon det ej. Säkert sof han också redan, ty han hade gått till sängs ovanligt tidigt. Vid femtiden följande morgon skulle nämligen han och docenten begifva sig af långt uppåt fjällen. Det gällde en länge planlagd botanisk utflykt.

Hur dags fröken kom hem, visste ej Nanette, hon hade säkert långt förut fallit i sömn. Dagen därpå spred sig ett rykte på sanatoriet, att ryskan blifvit sjuk. Men hvad det var, fick ingen veta, Nanette tycktes förbjuden att meddela något.

(Forts.)

Glöm ej

Jubileumsfondens sparbössor!

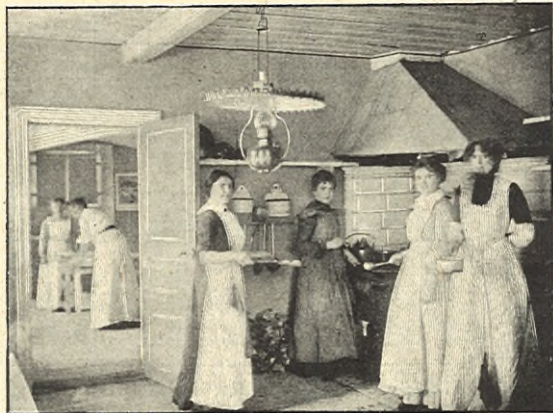
EKEBYHOLM.

PRAKTISKA KURSEN PÅ EKEBYHOLM.

NÄR MAN förr i världen skulle lära sig husliga sysslor, blef man vanligen skickad till en eller annan prästgård på landet för att där deltaga i göromålen i kök, bakstuga och väfkammare samt för öfrigt i det mer eller mindre glada familje- och umgängeslif stället kunde ha att bjuda på. Mången bleksiktig stadsfröken kom från en sådan prästgårdsvistelse med blomstrande kinder och stärkta krafter, djupt intresserad af både höns och grisar och landtliga nöjen, men icke alltid med några så synnerligen stora kunskaper i matlagning. Hon hade nog “gått med” i köket och fått en del beskrifningar på prästmors bästa rätter och bakverk, men någon systematisk undervisning i husliga göromål hade hon i de flesta fall icke fått.

Våra dagars unga flickor skickas nog också till prästgårdar, men ännu oftare till hushållsskolor, hvaraf vi ju hafva en mängd ganska förträffliga.

En af de nyaste är den af fröken Olga Schuldheis hösten 1903 å Ekebyholms ståtliga gamla herresäte i Uppland öppnade s. k. “praktiska fortsättningskursen” för unga flickor, som slutat sin skolgång. Kursens ändamål är att bibringa kunskaper i hemmets ordnande, styrande och skötsel, och undervisning meddelas af kompetenta lärarinnor i huslig ekonomi (födoämneslära,

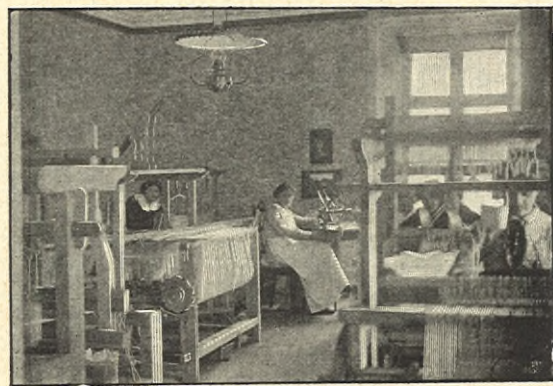

KÖKET.

matlagning, bakning) konservering, husliga sysslor samt hälsovård, barnavård, klädsömnad och väfning.

Däri genom att endast 12 elever mottagas får kursen karaktär af hem mer än af skola, men på samma gång man vill att eleverna skola känna största möjliga trefnad och frihet, lägger man an på att göra undervisningen så grundlig och intressant som möjligt.

Man vill på ett praktiskt och hälsosamt sätt använda den i ungdomen ofta öfversvallande lifskraften och arbetslusten och därjämte genom själfva arbetets anordning väcka elevernas ansvarskänsla och utveckla deras sinne för ordning och punktlighet.

ETT AF VÄFRUMMEN.

Ekebyholms gamla herresäte erbjuder onekligen en oräktig lokal för en hushållsskola. I det rymliga köket med dess bakrum och stora skafferier är det god plats för långt flere än de sex elever, som samtidigt undervisas där. Väfrummen äro ljusa och soliga, samlingsrummet med piano och böcker, den stora matsalen med dess öppna spisel och icke minst elevernas sofrum, möblerade med hvitmålade möbler, allt bär en ljus, hemtreflig och smakfull prägel, som måste tilltala unga, friska sinnen. Mellan undervisnings- och måltidstimmar äro lämpliga fristunder, hvilka eleverna efter behag få tillbringa på sina rum eller med friluftslif. I Ekebyholms stora park finnas präktiga skid- och kälkbackar äfvensom tillfälle till tennis- och bollspel. Om söndagarna företagas gärna utflykter till sevärda platser trakten.

Snön låg ännu hvit öfver fälten och skogarna och rimfrosten glänste på träden i Ekebyholmsparken, då jag i våras kom åkande dit en strålande vacker marsmorgon. Det var vinter utanför, men när jag kom in i matsalen, där eleverna just samlats till frukost, tyckte jag att det på en gång blifvit sommar. Solen lyste in genom de höga fönsterna på det blomsterprydda, trefligt dukade bordet och på en skara muntra, rödkindade unga flickor i hvita, skära eller blå bomullsklädningar, somliga — de som tillhörde arbetslaget från köket — med lätta hvita linongdukar öfver håret.

Det var en vacker tafla, som jag icke så snart glömmor, och den gjorde det första intryck jag fick af kursen på Ekebyholm glad och behagligt. När jag sedan följde den praktiska och teoretiska undervisningen i de olika ämnena, synade väfnader och färdigsydda klädningar samt åsäg kokning och bakning, förstod jag att allvar och intresse besjälade lärarinnor och elever, att arbetet gick med lust och ifver, att en frisk och god anda hvilade öfver lifvet på Ekebyholm.

GERDA MEYERSON.

TEATER OCH MUSIK.

K. M. BRATBOST †. Den bekante operasångaren Karl Mikael Bratbost har i dagarne aflidit i Stockholm efter endast några få dagars sjukdom.

K. M. BRATBOST.

Han föddes den 3 mars 1862 på gården Bratbost i Kvikne, Norge, och gaf sig tidigt in på den militära banan. I Kristiania, dit han begifvit sig för att taga underofficersexamen, blef han kommanderad med en afdelning af norska gardesskarpkyttarna till Stockholm. Begåfvad med vacker röst, tillhörde han en bland manskapet bildad kvartett, som vid en uppvisning 1883 i norska skarpskyttekasernen utförde några sånger. Konung Oscar, som öfvervar uppvisningen, fäste uppmärksamhet vid hans klangfulla och starka tenoröst och beko-stade under några år hans sångstudier för prof. Ivar Hallström och operasångaren Arvid Ödmann. Sålunda utbildad, debuterade Bratbost på våren 1886 å Operan såsom Ruodi i “Wilhelm Tell”. Påföljande säsong engagerades han vid Operan och uppträdde där såsom Oberon, Tonio i “Regementets dotter”, David i “Mästersångarne” och Sylvain i “Villars dragoner”. Hösten 1887 reste han utomlands för att idka ytterligare sångstudier — i Paris och Italien — och efter hemkomsten var han 1891—93 fäst vid August Lindbergs operatrupp i Göteborg. Han engagerades därefter ånyo vid Operan, där han varit fäst — om vi ej missminna oss — till och med spelåret 1901—1902. Han har under denna tid sjungit bl. a. Toriddo i “På Sicilien”, Radamés i “Aida”, Vaudemont i “Jolanta”, Hans i “Brudköpet”, Tannhäuser, Ernani, Pajazzon m. fl.

DJURGÅRDSTEATERN har på sommarrepertoaren återupptagit Meilhacs från Södra teatern tidigare bekanta lustspel “Min kusin”, i hvilket fru Hoving på sin tid som gäst hade en paradroll. Nu har denna lagts i händerna på fröken Olga Andersson, som gör den kanske mindre parisiskt parant och mera hyggligt stockholmsk — dock till allmän ögonfägnad och Djurgårdslandlig belåtenhet! Hr Eliason som den enfaldige Champcourttier hör nog också mindre hemma i klubben vid Champs Elysées än i någon toddyjunta på Söder, men roar därför så mycket säkrare själsfränderna på parketten. Och så efter hela linien: franska talöfningar på omisskänlig Stockholmsdialekt! Fröken Rustan har på sin höjd “manicurat” konsulinnan Plommongren, fru Byströms galanta historier förskrifva sig närmast från något förlag vid Karduansmakargatan, och hr Klintberg och fröken Kumlin skulle helt visst “flyta ofvanpå” i Strandvägssocieteten. Nöjet är alltså oblandadt och bifallet desslikes.

